

ปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:
ศึกษาเฉพาะกรณีบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิวัต
จังหวัดสกลนคร*

Factors Influencing Voter Behavior in the Election of the Mayor
and Members of the Local Administrative Organization: A Case
Study of Inthaplang Subdistrict Administration, Wanon Niwat
District, Sakon Nakhon Province

ปัญญา แสงโยธา, ปัญญา คล้ายเดช และไพฑูรย์ มาเมือง
Panya Saengyotha, Panya Klaydesh and Phaitoon Mamuang
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: riangdow@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เปรียบเทียบปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เสนอแนวการประยุกต์หลักการบริหารนิยธรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้ง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 358 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณสมบัติของตัวผู้สมัคร ด้านนโยบาย

*ได้รับบทความ: 1 กรกฎาคม 2567; แก้ไขบทความ: 21 ธันวาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 23 ธันวาคม 2567
Received: July 1, 2024; Revised: December 21, 2024; Accepted: December 23, 2024

ด้านสื่อบุคคลที่มีอิทธิพล และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2. เปรียบเทียบปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนก เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. แนวการประยุกต์หลักอปริหานิยธรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้ง คือ 1) ด้านการประชุมกันเนืองนิตย์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการระดมความคิด 2) ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม เป็นการฝึกวินัยและขันติธรรมให้มีความอดทนและรับผิดชอบต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย 3) ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) ด้านการเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี 6) ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 7) ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม มีความปลอดภัยและเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักประชาธิปไตย

คำสำคัญ: ปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้ง; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; หลักอปริหานิยธรรม

Abstract

This research aims to 1) study the factors influencing the behavior of voting for the mayor and local council members, 2) compare the factors influencing voting behavior for the mayor and local council members based on personal factors, and 3) propose ways to apply the principles of Apiratanism to develop voting behavior. This is a mixed-methods research study. The sample consists of 358 eligible voters aged 18 years and older, and 9 key informants. The research instruments include a questionnaire and in-depth interviews. Statistical analysis methods include percentage, mean, standard deviation, hypothesis testing through t-test, and qualitative analysis using descriptive interpretation.

The research findings are as follows:

1. The factors influencing voting behavior for the mayor and local council members overall are at a moderate level. The ranking of mean scores from highest to lowest is: qualifications of candidates, policies, influential individuals, and election campaign efforts.
2. When comparing factors influencing voting behavior based on gender, age, education, and occupation, the results showed significant statistical differences at the 0.05 level.

3. The application of Apiratanism principles to develop voting behavior includes: 1) Regular meetings to allow public participation in brainstorming, 2) Collective meeting readiness to cultivate discipline and patience, 3) No arbitrary amendments or dismissals of resolutions, 4) Respecting the authority of leaders to ensure organizational efficiency, 5) Honoring and protecting women's rights, 6) Promoting and preserving good cultural traditions, and 7) Ensuring protection and safety in carrying out duties based on democratic principles.

Keywords: Election Behavioral Factors; Local government organizations; Principles of Aparihaniyadhamma

1. บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่ามีส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อ ปะโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแบ่งออกเป็นสองด้าน คือ ด้านการเมืองการปกครอง และการบริหาร กล่าวคือในด้านการเมืองการปกครองนั้นเป็นการ ปูพื้นฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเรียนรู้การปกครองตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้น เป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่นได้หาทางสนองแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วย กลไกการบริหารต่างๆ ทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการจัดการ (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2518, หน้า 42) การกระจายอำนาจการปกครองให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง การบริหาร ท้องถิ่นมีงบประมาณของตนเอง มีเจ้าหน้าที่ของตนเอง และมีฐานะเป็นนิติบุคคล รูปแบบการ ปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในนั้นปัจจุบันมี 2 รูปแบบด้วยกัน คือรูปแบบที่ 1 การปกครองท้องถิ่นทั่วไป รูปแบบที่ 2 การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีฐานะเป็นทบวงการเมือง และนิติบุคคล โดยในประเทศไทยมีอยู่ 2 แห่ง คือ (1) กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างบริหาร คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร และสภาเขต (2) เมืองพัทยา มีโครงสร้างบริหาร คือ สภาเมืองพัทยา การกระจายอำนาจสามารถตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่นและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองให้มากที่สุด (ชวงค์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 31)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 252 กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นหรือในกรณี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ

พิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ ในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย มาตรา 253 ในการดำเนินงาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560, หน้า 75) การเลือกตั้ง จึงถือเป็นกิจกรรมสำคัญในกระบวนการทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นที่มา ของความชอบธรรมในการปกครองและเป็นช่องทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน การกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงนโยบายของผู้บริหารที่ตนเองเลือก การเลือกตั้งจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญที่ ต้องจัดให้มี ขึ้นในทุกระบอบการปกครองของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2550 จึงได้ กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องไปใช้สิทธิลงคะแนน ในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ ปกครองผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชน แต่ด้วยสภาพ การณ์ที่ผ่านมาประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการเลือกตั้งตามรูปแบบการปกครองส่วน ต่างๆ ของไทย ประชาชน จึงไม่ให้ความสนใจและ ขาดการรักษาสิทธิในการเลือกตั้งประกอบกับความเบื่อ หน่ายทางการเมือง ความถ้อยในการจัดการเลือกตั้งบ่อยครั้ง ความคิดเห็นที่แตกแยกในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยทั้งในระดับประเทศและระดับการปกครองท้องถิ่น (บุญเลิศ ช้างใหญ่, 2545, หน้า 12) องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ.2537 โดยมีเหตุผลในการจัดตั้งเนื่องจากสภาตำบล ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถ ดำเนินไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารงานจึงได้ปรับปรุงฐานะของสภาตำบล และการบริหารงานของสภา ตำบลเสียใหม่ ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบล ซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (กรมการปกครอง, 2547, หน้า 48)

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง เมื่อวันที่ 28 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2564 มีผู้ลงสมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง จำนวน 2 คน คือ นายบริสุทธิ์ สังขাত্রี และนายอัมพร สารโกคา และมีผู้ลงสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 9 เขตการเลือกตั้ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 17 คน ผลการเลือกตั้งของประชาชนจำนวน 9 หมู่บ้าน จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนทั้งสิ้น 3,395 คน ผลปรากฏว่า นายบริสุทธิ์ สังขাত্রี ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง และมีสมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 9 คน จากเขตเลือกตั้ง 9 เขต ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดใน มาตรา 254 ว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกัน เพื่อเสนอข้อบัญญัติ

หรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ

ดังนั้นผู้วิจัยเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร และเป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งผู้บริหารละสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกผู้บริหาร หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนี้ว่า ประชาชนใช้ปัจจัยใดในการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร ผู้ลงสมัครเลือกตั้งที่ได้รับเลือก มีคุณสมบัติตรงตามที่ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกมาหรือไม่ หรือมีเหตุปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อนำการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลแก่บุคคลทั่วไปที่สนใจมีส่วนร่วมในทางการเมืองระดับท้องถิ่น และเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนรวาส จังหวัดสกลนคร จำนวน 3,414 คน กำหนดหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมด้วยวิธีการของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967, p. 110) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 358 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ เพื่อคำนวณปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะการบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิเวศ จังหวัดสกลนคร และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติค่าที สถิติค่าเอฟ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิเวศ จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ได้แก่ 1) พระสงฆ์ในพื้นที่ จำนวน 2 รูป 2) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน 3) ข้าราชการฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน 4) นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน และ 5) ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ซึ่งเป็นการตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended Questions) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

4. สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะการบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิเวศ จังหวัดสกลนคร สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิเวศ จังหวัดสกลนคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของตัวผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.15) ด้านนโยบาย ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.07) ด้านสื่อบุคคลที่มีอิทธิพล ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.07) และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.07) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิเวศ จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในเขตตำบลอินทร์แปลง อำเภอมโนรณนิเวศ จังหวัดสกลนคร 1) ด้านการประชุมกันเนื่องนิตย์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีโอกาสทำงานร่วมกันในการระดมความคิดระดมสมองช่วยกันคิดและทำ

ลำพังรัฐย่อมไม่สามารถรู้ทุกๆ ปัญหาหรือแก้ไขได้ทุกปัญหา การสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการประชุมแล้วสรุปเป็นแนวคิดและองค์ความรู้มาเป็นนโยบายในการพัฒนาให้การเลือกตั้งนั้นมีความบริสุทธิ์และเที่ยงธรรมสืบไป และทำให้การสื่อสารระหว่างรัฐ นักการเมืองท้องถิ่น และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนได้เข้าใจตรงกัน สามารถทำให้การดำเนินงานและการแก้ปัญหาต่างๆ ง่ายและตรงประเด็นมากขึ้น 2) ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม การที่ทำข้อตกลงร่วมกันว่าจะประชุมโดยพร้อมเพรียงกันตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อความเรียบร้อยดีงามขององค์กร เป็นการฝึกวินัยและขันติธรรมให้มีความอดทนและรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้เกิดการสื่อสารที่ตรงประเด็นและเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันในองค์กร 3) ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ คือ การรักษาของเก่า ไม่เอาของใหม่ เพราะบางอย่างถึงจะเป็นของใหม่ก็อาจจะดีเสมอไปในทุกเรื่อง หากทุกคนอยากจะบัญญัติหรือล้มเลิกอะไรตามใจตนโลกนี้คงวุ่นวายน่าดูถ้าไม่อยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงธรรม การจะยกเลิก ล้มเลิกข้อบัญญัตินั้นๆ ควรได้รับความเห็นชอบจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงอย่างมีมติเป็นเอกฉันท์ ไม่ควรทำสิ่งใดโดยคิดเอาเองเพียงคนเดียว หรือเพียงแค่หมู่คณะใดคณะหนึ่ง 4) ด้านการเคารพเชื้อฟังผู้บังคับบัญชา คือ ทุกคนฟังตระหนักและให้ความสำคัญที่ทุกองค์กรต้องมีผู้บังคับบัญชาในสายงานต่างๆ เพื่อให้องค์กรของตนเองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ 5) ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี เป็นสิ่งที่บุคคลทุกคนในสังคมเปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทในทางสังคมหรือในทุกๆ ด้านทุกหน่วยงาน ตามที่สตรีเหล่านั้นมีความสามารถโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเพศ 6) ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม คือ รักษาวัฒนธรรมที่ดีของการเลือกตั้ง ให้การเลือกตั้งนั้น ตั้งอยู่ในความโปร่งใสตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล ร่วมรักษาวรรณธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมระบบการเมืองเชิงสร้างสรรค์ให้คงอยู่ในสังคมต่อไป 7) ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม เป็นสิ่งที่รัฐควรให้ความสำคัญในการปกป้องดูแลพุทธบริษัทและประชาชนทั่วไปด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมตามที่กรอบกฎหมายกำหนดและบำรุงด้วยปัจจัยสี่ สนับสนุนส่งเสริมให้คนดีมีที่ยืนในสังคม และส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตสืบไป

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะกรณีบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อปัจจัยพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะกรณีตำบลอินทร์แปลง อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร พบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่ยังตัดสินใจเลือกตั้งโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้สมัคร ที่ตนเองใกล้ชิด รองลงมาจะพิจารณาที่นโยบายของผู้สมัครเป็นหลัก แต่ยังไม่ค่อยให้ความสนใจเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและสื่ออิทธิพลส่วนบุคคลเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนต่างรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆเป็นจำนวนมาก จึงมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจในการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น ผลการวิจัยจึงมีผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาสวรรณ สิทธิกรณ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7 พบว่า ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธมลวรรณ วรรณปลูก (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณี เทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก ด้านนโยบาย อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาสวรรณ สิทธิกรณ์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีพฤติกรรมการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสิทธิพงษ์ สุจิณณมโม (อุ้นแสนสุข) (2565, หน้า 53-65) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน ในอำเภอนาดูน จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระมหาณัฐพนธ์ ขนติธโร (2565, หน้า 281-291) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่า ประชาชนที่มีอายุและการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการตื่นตัวทางการเมือง แตกต่างกัน

3. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในเขตตำบลอินทร์แปลง อำเภอวนวินาสา จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านการประชุมกันเนืองนิตย์ คือ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีโอกาสทำงานร่วมกันในการระดมความคิดระดมสมองช่วยกันคิดและทำ ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม คือ การฝึกวินัยและขันติธรรมให้มีความอดทนและรับผิดชอบ

ต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้เกิดการสื่อสารที่ตรงประเด็นและเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันในองค์กร ด้านการไม่บัญญัติหรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ คือ การรักษาของเก่า ไม่เมาของใหม่ เพราะบางอย่างถึงจะเป็นของใหม่ก็อาจจะดีเสมอไปในทุกเรื่อง หากทุกคนอยากจะทำบัญญัติหรือไม่ล้มเลิกอะไรตามใจตนโลกนี้คงวุ่นวายน่าดูถ้าไม่อยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงธรรม การจะยกเลิก ล้มเลิกข้อบัญญัตินั้นๆ ควรได้รับความเห็นชอบจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงอย่างมีมติเป็นเอกฉันท์ ไม่ควรทำสิ่งใดโดยคิดเอาเองเพียงคนเดียว หรือเพียงแค่หมู่คณะใดคณะหนึ่ง ด้านการเคารพเชื้อพื้ผู้บังคับบัญชา คือ ทุกคนพึงตระหนักและให้ความสำคัญที่ทุกองค์กรต้องมีผู้บังคับบัญชาในสายงานต่างๆ เพื่อให้องค์กรของตนเองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี เป็นสิ่งที่บุคคลทุกคนในสังคมเปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทในทางสังคมหรือในทุกๆ ด้านทุกหน่วยงาน ตามที่สตรีเหล่านั้นมีความสามารถโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเพศ ด้านการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม คือ รักษาวัฒนธรรมที่ดีของการเลือกตั้ง ให้การเลือกตั้งนั้น ตั้งอยู่ในความโปร่งใสตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล ร่วมปรึกษาวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมระบบการเมืองเชิงสร้างสรรค์ให้คงอยู่ในสังคมต่อไปด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม เป็นสิ่งที่รัฐควรให้ความสำคัญในการปกป้องดูแลพุทธบริษัทและประชาชนทั่วไปด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมตามที่กรอบกฎหมายกำหนดและบำรุงด้วยปัจจัยสี่ สนับสนุนส่งเสริมให้คนดีมีที่ยืนในสังคม และส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตสืบไป สอดคล้องกับงานวิจัยของพระอธิการวรวิมล สุขุมโร (มีธรรม) (2563) ที่ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5 พบว่า ประชาชนควรพร้อมเพรียงกันไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยให้อยู่ภายในกรอบเวลา ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบการเลือกตั้ง ให้ความเคารพคณะกรรมการการเลือกตั้ง อีกทั้งให้เกียรติซึ่งกันและกันโดยไม่จำกัดเพศ ร่วมปรึกษาวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมระบบการเมืองเชิงสร้างสรรค์ให้คงอยู่ในสังคมต่อไปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมเลือกตั้งตามหลักอภิธานิธรรม

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐและภาคเอกชนควรส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมทางการเมืองการวิถีแก้ไข ปัญหาการป้องกันกลโกง การพนัน การติดสินบนเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ และยุติธรรม ปัญหาจะค่อยๆ ลดน้อยลง เมื่อได้ผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถ เสียสละเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริง

1.2 ภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจการเมืองในระบบอบ ประชาธิปไตย เพื่อที่จะเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในอนาคต

1.3 นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน โดยบูรณาการตามหลักพุทธธรรม ที่จะนำไปสู่การขยายผลทางวิชาการ และการเป็นต้นแบบในการจัดการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในอนาคต

1.4 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้นำทางการเมือง นักการเมือง ทุกระดับ พรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง ทุกระดับควรพิจารณาปัจจัยต่างๆ ว่ามีปัจจัยใดบ้าง อาทิเช่น นโยบายพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง คุณสมบัติตัวบุคคล ที่จะมีส่วนทำให้ตนเองและตัวแทนพรรคหรือกลุ่มของตนได้รับคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นและได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกระหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง

2.2 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งด้านอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดสกลนคร ในพื้นที่อื่นๆ

2.3 ควรศึกษาหลักจริยธรรมกับพฤติกรรมในการเลือกตั้งทุกระดับของประชาชนเพื่อนำมาบูรณาการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2547). *กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเทศบาลและเมืองพัทยา ประจำปี 2542-2543*. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะสยาม เฮอริเทจ จำกัด.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: พินเณศ พรินต์ติ้ง เซนเตอร์.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). *การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธมลวรรณ วรรณปลูก. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณี เทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- บุญเลิศ ช่างใหญ่. (2545). *นักข่าวมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- พระมหาณัฐพงษ์ ขนติโร. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*, 7(1), 281-291.
- พระมหาสิทธิพงษ์ สุจิณณธโม (อู่แสนสุข). (2565). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน ในอำเภอนาด่าง จังหวัดเลย. *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*, 9(2), 53-65.
- พระอธิการวรวิทย์ สุเมธ (มีธรรม). (2563). พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภาสวรรณ สิทธิกรณ์. (2564). พฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

